

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

28.1.2008

B6-0050/2008 }
B6-0051/2008 }
B6-0052/2008 }
B6-0053/2008 }
B6-0055/2008 } RC1

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

ktorý v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku predkladajú

- Lívia Járóka v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov
- Jan Marinus Wiersma, Hannes Swoboda, Katalin Lévai, Adrian Severin a Jan Andersson v mene Socialistickej skupiny v Európskom parlamente
- Viktória Mohácsi a Alfonso Andria v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu
- Elly de Groen-Kouwenhoven, Milan Horáček a Gisela Kallenbach v mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie
- Giusto Catania, Vittorio Agnoletto, Mary Lou McDonald a Dimitrios Papadimoulis v mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice - Nordickej zelenej ľavice

a ktorý nahrádza návrhy týchto skupín:

- PPE-DE (B6-0050/2008)
- ALDE (B6-0051/2008)
- Verts/ALE (B6-0052/2008)
- PSE (B6-0053/2008)
- GUE/NGL (B6-0055/2008)

o európskej stratégii riešenia rómskej otázky

RC\705436SK.doc

PE401.031v01-00}
PE401.032v01-00}
PE401.033v01-00}
PE401.034v01-00}
PE401.036v01-00} RC1

SK

SK

Uznesenie Európskeho parlamentu o európskej stratégii riešenia rómskej otázky

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 3, 6, 7, 29 a 149 Zmluvy o ES, ktorou sa členské štáty zaväzujú k zabezpečeniu rovnakých príležitostí pre všetkých občanov,
- so zreteľom na článok 13 Zmluvy o ES, ktorý umožňuje Európskemu spoločenstvu prijať primerané opatrenia na boj proti diskriminácii založenej na rasovom alebo etnickom pôvode,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 28. apríla 2005 o situácii Rómov v Európskej únii, z 1. júna 2006 o situácii rómskych žien v Európskej únii a zo 14. novembra 2007 o uplatňovaní smernice 2004/38/ES o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov,
- so zreteľom na smernicu 2000/43/ES, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, a smernicu 2000/78/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaniach, a na rámcové rozhodnutie o boji proti rasizmu a xenofóbii,
- so zreteľom na Správu o rasizme a xenofóbii v členských štátoch EÚ za rok 2007, ktorú vydala agentúra pre základné práva,
- so zreteľom na ustanovenie Dekády začleňovania Rómskej populácie a Rómskeho vzdelávacieho fondu v roku 2005 z iniciatívy v mnohých členských štátoch EÚ, kandidátskych krajinách a iných krajinách, v ktorých sú významne prítomné inštitúcie Európskej únie,
- so zreteľom na článok 4 Rámcového dohovoru Rady Európy o ochrane národnostných menšín a Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- so zreteľom na komplexný akčný plán prijatý účastníkmi štátmi OBSE vrátane členských štátov EÚ aj kandidátskych krajín, ktorý je zameraný na zlepšenie situácie Rómov a Sintov v oblasti OBSE, a v ktorom sa štáty okrem iného zaviazali zvýšiť úsilie o zabezpečenie toho, aby Rómovia a Sintovia boli schopní podieľať sa v plnej miere a rovnocenne na živote našich spoločností, a aby bola odstránená ich diskriminácia,
- so zreteľom na európsku chartu základných práv a na štatút agentúry pre základné práva,
- so zreteľom na správu poradnej skupiny odborníkov na vysokej úrovni o sociálnej integrácii etnických menšín a ich plnej účasti na pracovnom trhu s názvom Etnické menšiny na trhu práce – naliehavá výzva na zlepšenie sociálneho začleňovania, ktorú Komisia uverejnila v roku 2007,
- so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,

A. keďže 12 až 15 miliónov Rómov žijúcich v Európe, z ktorých približne 10 miliónov žije v

Európskej únii, trpí rasovou diskrimináciou a v mnohých prípadoch vážnou štrukturálnou diskrimináciou, chudobou a sociálnym vylúčením, ako aj viacnásobnou diskrimináciou na základe rodu, veku, zdravotného postihnutia a sexuálnej orientácie; keďže väčšina európskych Rómov sa po rozšírení v roku 2004 a v roku 2007 stala občanmi EÚ s právom občanov EÚ a ich rodín voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov,

- B. keďže situácia európskych Rómov, ktorí sú historicky súčasťou spoločností vo viacerých európskych krajinách a prispievajú do nich, je odlišná od situácie európskych národnostných menšín a preto oprávňuje na prijatie osobitných opatrení na európskej úrovni,
- C. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že rómski občania Európskej únie často čelia rasovej diskriminácii pri uplatňovaní svojich základných práv ako občanov EÚ na voľný pohyb a usadenie sa,
- D. keďže viacerí rómski jednotlivci a viaceré spoločenstvá, ktoré sa rozhodli usadiť v inom členskom štáte EÚ ako v tom, ktorého sú štátnymi občanmi, sú vo výnimočne citlivej situácii,
- E. uznáva, že nedošlo k pokroku v boji proti rasovej diskriminácii Rómov a v ochrane ich práv na vzdelanie, zamestnanie, zdravotnú starostlivosť a bývanie v členských štátoch, ani v kandidátskych krajinách,
- F. keďže segregácia v rámci vzdelávania sa vo všetkých členských štátoch EÚ stále toleruje; uznáva, že diskriminácia týkajúca sa prístupu ku kvalitnému vzdelaniu neustále ovplyvňuje schopnosť osobného rozvoja rómskych detí a uplatňovania ich práva na vzdelávanie,
- G. keďže nevyhovujúce a nehygienické životné podmienky a dôkazy o vytváraní get existujú v rozsiahlej miere, pričom sú Rómovia buď opakovane obeťami núteného vyst'ahovania, alebo je im bránené odsť'ahovať sa z takýchto štvrtí,
- H. keďže rómske spoločenstvá všeobecne čelia neprijateľne vysokému stupňu nezamestnanosti, čo si vyžaduje konkrétne opatrenia na uľahčenie prístupu k zamestnaniu; zdôrazňuje, že európsky pracovný trh, ako aj celá európska spoločnosť by vo významnej miere získali zo začlenenia Rómov,
- I. keďže EÚ ponúka rôzne mechanizmy a nástroje, ktoré možno využiť na zlepšenie prístupu Rómov ku kvalitnému vzdelaniu, zamestnaniu, bývaniu a zdravotnej starostlivosti, najmä politiku začleňovania do spoločnosti, regionálnu politiku a politiku v oblasti zamestnanosti,
- J. uznáva, že začlenenie rómskych komúní do spoločnosti je ešte stále nesplneným cieľom a že je potrebné využívať nástroje EÚ na dosahovanie účinnejšej a hmatateľnejšej zmeny v tejto oblasti,
- K. uznáva, že je potrebné zabezpečiť efektívnu účasť Rómov na politickom živote, najmä čo sa týka rozhodnutí, ktoré majú vplyv na život a dobré životné podmienky Rómov,
- L. keďže neznášanlivosť voči Cigánom alebo strach z Rómov sú v Európe naďalej veľmi rozšírené a podnecujú a využívajú ich extrémisti a ich vyvrcholením môžu byť rasistické

útoky, nenávistné prejavy, fyzické útoky, nezákonné vyst'ahovanie a politické prenasledovanie,

- M. keďže väčšina rómskych žien čelí dvojnásobnej diskriminácii ako Rómky aj ako ženy,
- N. keďže rómsky holokaust (porajmos) si zasluhuje, aby bol v plnej miere uznaný, úmerne k závažnosti nacistických zločinov, ktorých cieľom bola fyzická likvidácia európskych Rómov, ako aj Židov a iných cieľových skupín,
1. bezvýhradne a jednoznačne odsudzuje všetky formy rasizmu a diskriminácie, ktorým čelia Rómovia a ostatní, ktorí sú považovaní za „Cigánov“;
  2. víta závery predsedníctva Európskej rady zo 14. decembra 2007, ktorá „vedomá si veľmi osobitej situácie Rómov v celej Únii, vyzýva členské štáty a Úniu, aby využili všetky prostriedky na zlepšenie ich začlenenia“ a „vyzýva Komisiu, aby preskúmala existujúce politiky a nástroje a do konca júna 2008 podala Rade správu o dosiahnutom pokroku“;
  3. domnieva sa, že EÚ a členské štáty spoločne zodpovedajú za podporu začlenenia Rómov a dodržiavanie ich základných práv ako európskych občanov a že musia urýchlene zvýšiť úsilie na dosiahnutie viditeľných výsledkov v tejto oblasti; vyzýva členské štáty a inštitúcie EÚ, aby prijali nevyhnutné opatrenia s cieľom vytvoriť vhodné sociálne a politické prostredie na realizáciu začleňovania Rómov;
  4. nalieha na novú Agentúru Európskej únie pre základné práva, aby zaradila neznášanlivosť voči Cigánom medzi najväčšie priority svojho pracovného programu;
  5. opätovne potvrdzuje dôležitú úlohu EÚ v boji proti diskriminácii Rómov, ktorý je často štrukturálny a ktorý si preto vyžaduje komplexný prístup na európskej úrovni, pričom uznáva, že rozhodujúca právomoc a prvotná investícia vo forme politickej vôle, času a zdrojov do ochrany, podpory a posilnenia postavenia Rómov by mala spočívať na zodpovednosti vlád jednotlivých členských štátov;
  6. nalieha na Európsku komisiu, aby vytvorila európsku rámcovú stratégiu zameranú na začlenenie Rómov, ktorej cieľom by bolo zabezpečiť politickú súdržnosť na úrovni EÚ vzhľadom na sociálne začleňovanie Rómov, a zároveň nalieha na Európsku komisiu, aby vypracovala komplexný akčný plán Spoločenstva na začlenenie Rómov, ktorého úlohou bude poskytovať finančnú podporu realizácii cieľa európskej rámcovej stratégie pre začlenenie Rómov;
  7. vyzýva Európsku komisiu, aby vytvorila oddelenie pre rómske záležitosti, ktoré bude koordinovať realizáciu európskej rámcovej stratégie pre začlenenie Rómov, uľahčovať spoluprácu členských štátov, koordinovať spoločné činnosti členských štátov a zabezpečovať presadzovanie riešenia otázok týkajúcich sa rómskej problematiky vo všetkých príslušných orgánoch;
  8. víta iniciatívy, ktoré oznámila Európska komisia vrátane oznámenia o revidovanej stratégii boja proti diskriminácii, očakávanej zelenej knihy o vzdelávaní žiakov, ktorí pochádzajú

z migrujúcich rodín alebo patria k znevýhodnenej menšine, a úmysel prijať doplňujúce opatrenia na zabezpečenie uplatňovania smernice 2004/43/ES; víta najmä návrh na zriadenie rómskeho fóra na vysokej úrovni ako štruktúry na rozvoj účinných politík na riešenie rómskych otázok;

9. nalieha na Komisiu, aby preskúmala možnosti sprísnenia antidiskriminačných právnych predpisov v oblasti vzdelávania, pričom sa zameria na odstránenie segregácie, a aby informovala Parlament o svojich zisteniach do jedného roka od prijatia tohto uznesenia; opakovane zdôrazňuje, že rovnosť prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu by mala byť prioritou európskej stratégie riešenia rómskej otázky; nalieha na Komisiu, aby zdvojnásobila svoje úsilie pri financovaní a podpore opatrení v členských štátoch, ktorých cieľom je začlenenie rómskych detí do hlavného prúdu vzdelávania od útleho detstva; nalieha na Komisiu, aby podporovala programy s pozitívnymi opatreniami, pokiaľ ide o účasť Rómov na strednom a vyššom vzdelávaní vrátane odborného vzdelávania, vzdelávania dospelých, celoživotného a vysokoškolského vzdelávania; nalieha na Komisiu, aby podporovala ďalšie programy, ktoré poskytujú pozitívne a úspešné modely odstraňovania segregácie;
10. nalieha na Komisiu, aby podporovala začleňovanie Rómov na trh práce pomocou opatrení zahrnujúcich finančnú pomoc na odborné vzdelávanie a rekvalifikáciu, opatrenia na podporu pozitívnych opatrení na trhu práce, dôsledné presadzovanie antidiskriminačných právnych predpisov týkajúcich sa zamestnávania a opatrenia na podporu samostatnej zárobkovej činnosti Rómov a malých rómskych podnikov;
11. vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosť využitia systému mikropôžičiek, ako to navrhuje správa poradnej skupiny na vysokej úrovni za rok 2007, aby sa podporilo zakladanie malých podnikov a nahradila úžerníctvo, ktoré ochromuje mnohé znevýhodnené spoločenstvá;
12. vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby podporovali systémové národné programy zamerané na zlepšovanie zdravotného stavu rómskych komunití; nalieha na všetky členské štáty, aby bezodkladne ukončili a v dostatočnej miere napravili prax systematického vylúčovania určitých rómskych komunití zo zdravotnej starostlivosti vrátane izolovaných geografických oblastí, ale nielen nich, ako aj prax extrémneho porušovania ľudských práv v rámci systému zdravotnej starostlivosti tam, kde k nemu dochádzalo alebo dochádza, vrátane rasovej segregácie v zdravotníckych zariadeniach a násilnej sterilizácie rómskych žien;
13. nalieha na Komisiu, aby rozvíjala pozitívne modely podpory programov, ktorých cieľom je ukončenie existencie rómskych slumov spôsobujúcich značné sociálne, environmentálne a zdravotné riziká v členských štátoch, v ktorých sa nachádzajú, a aby podporovala ďalšie programy, ktoré poskytujú pozitívne a úspešné modely bývania pre Rómov vrátane rómskych migrantov;
14. naliehavo žiada Komisiu a Radu, aby na zvýšenie účinnosti svojich snáh v tejto oblasti zosúlادili rómsku politiku EÚ s Dekádou začleňovania rómskej populácie a Rómskym vzdelávacím fondom, akčným plánom OBSE a odporúčaniami Rady Európy;
15. zdôrazňuje význam účasti miestnych orgánov na zabezpečovaní účinného uskutočnenia úsilia o podporu začlenenia Rómov a boj proti diskriminácii;

RC\705436SK.doc

PE401.031v01-00}
PE401.032v01-00}
PE401.033v01-00}
PE401.034v01-00}
PE401.036v01-00} RC1

16. vyzýva členské štáty, aby už na najnižšej úrovni zapájali rómsku komunitu s cieľom umožniť rómskym občanom plne využívať stimuly poskytované z EÚ na všetky iniciatívy zamerané na podporu ich práv a začlenenie ich komunít, či už v oblasti vzdelávania, zamestnanosti alebo občianskej účasti, pretože úspešné začleňovanie vyžaduje prístup zdola nahor a spoločnú zodpovednosť; zdôrazňuje význam rozvoja rómskych ľudských zdrojov a odborných schopností s cieľom podporiť začlenenie Rómov do štátnej správy na všetkých úrovniach vrátane európskych inštitúcií;
17. pripomína, že všetky kandidátske krajiny sa v negociačnom a prístupovom procese zaviazali, že zlepšia začlenenie rómskych komunít a podporia ich práva na vzdelanie, zamestnanie, zdravotnú starostlivosť a bývanie; žiada Komisiu, aby vyhodnotila plnenie týchto záväzkov a súčasnú situáciu Rómov vo všetkých členských štátoch EÚ;
18. vyzýva Komisiu a príslušné orgány, aby prijali potrebné opatrenia na odstránenie výkrmne ošípaných z areálu bývalého koncentračného tábora v obci Lety (Česká republika) a aby postavili pamätník na počesť obetiam prenasledovania;
19. domnieva sa, že Európsky parlament by sa mal podrobnejšie venovať rôznym aspektom výziev európskej politiky týkajúcich sa začlenenia Rómov;
20. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a kandidátskych krajín, Rade Európy a OBSE.